



राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे-३०.

'STARS' प्रकल्पांतर्गत

पायाभूत चाचणी २०२३-२४

इयत्ता - सहावी : विषय - मराठी (प्रथम भाषा)

शिक्षकांसाठी सूचना आणि उत्तरसूची

'STARS' प्रकल्पांतर्गत २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षात राज्यस्तरावरून विद्यार्थ्यांची पायाभूत चाचणी, संकलित मूल्यमापन चाचणी - १ व संकलित मूल्यमापन चाचणी - २ अशा तीन शैक्षणिक प्रगती चाचण्या घेण्याचे नियोजन करण्यात आलेले आहे. प्रत्येक विद्यार्थ्यांने संबंधित इयत्तानिहाय अपेक्षित अध्ययन संपादनूक प्राप्त केली आहे किंवा नाही याची पडताळणी या चाचण्यांद्वारे करण्यात येईल. राज्यस्तरावरून २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षात सुरुवातीस इयत्तानिहाय अध्ययन निष्पत्तींवर आधारित इयत्ता तिसरी ते आठवीच्या विद्यार्थ्यांची पायाभूत चाचणी घेण्यात येत आहे. सदर चाचणीचा मुख्य उद्देश विद्यार्थ्यांनी मागील इयत्तेमधील अध्ययन निष्पत्ती किती प्रमाणात प्राप्त केल्या आहेत हे शिक्षकांनी लक्षात घेऊन गरजेनुसार कृती-कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करणे हा आहे.

चाचणीचे स्वरूप :

शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून इयत्तानिहाय व विषयनिहाय अध्ययन निष्पत्तींचे विकसन करण्यात आलेले आहे. राष्ट्रीय शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांच्या सूचनेनुसार विद्यार्थ्यांची अध्ययन संपादनूक ही अध्ययन निष्पत्तींच्या आधारे तपासली जाणार आहे. या पुढील काळात होणारी सर्व राष्ट्रीय संपादनूक सर्वेक्षणे व राज्य अध्ययन संपादनूक सर्वेक्षणे ही अध्ययन निष्पत्तींवर आधारित असणार आहेत, त्यामुळे पायाभूत चाचणी विकसित करताना मागील इयत्तांच्या विषयनिहाय अध्ययन निष्पत्ती विचारात घेतल्या आहेत.

तोंडी चाचणी घेण्यासाठी सूचना :

- १) तोंडी चाचणीसाठी काही पूरक साहित्य आवश्यकता असल्यास (उदा. शब्द कार्डे, वाक्य कार्डे, चित्रे इ.) असे साहित्य पुरेशा संख्येने चाचणी सुरु करण्यापूर्वी तयार करून ठेवावे.
- २) तोंडी चाचणी घेत असताना चित्र निरीक्षण, श्रवण, वाचन इ. कृतींसाठी विद्यार्थ्यांना पुरेशा वेळ द्यावा.
- ३) विद्यार्थ्यांची नेमकी संपादनूक लक्षात घेण्यासाठी पारदर्शी व तणावमुक्त वातावरणात चाचणी घेण्यात यावी.
- ४) वयोगटानुसार विद्यार्थ्यांच्या घरच्या/परिसर भाषेचा स्वीकार करावा.
- ५) तोंडी प्रश्नांचा विद्यार्थ्यांचा प्रतिसाद वैयक्तिक स्वरूपात घ्यावा व प्रतिसादानुसार लगेचच प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या प्राप्त गुणांची नोंद दिलेल्या गुणनोंद तक्त्यात करावी, अर्धा गुण देऊ नये.

लेखी चाचणी घेण्यासाठी सूचना :

- १) इयत्ता तिसरी व चौथीच्या मुलांसाठी एक एक प्रश्न वाचून दाखवावा, काय करावयाचे आहे, हे समजावून सांगावे व तो प्रश्न सोडवायला सांगावा. याप्रमाणे एक एक प्रश्न पूर्ण करत चाचणी सोडवून घ्यावी.

पायाभूत चाचणी २०२३-२४ : शिक्षकांसाठी सूचना आणि उत्तरसूची : इयत्ता - सहावी : विषय - मराठी (प्रथम भाषा) : (१)

- २) इयत्ता पाचवी व आठवीच्या विद्यार्थ्यांपैकी ज्या विद्यार्थ्यांना आवश्यकता आहे त्यांना प्रश्न समजावून सांगावा. मात्र उत्तराचा संकेत देऊ नये.
- ३) विद्यार्थ्यांची नेमकी संपादनूक लक्षात घेण्यासाठी पारदर्शी व तणावमुक्त वातावरणात चाचणी घेण्यात यावी. शाळेच्या मधल्या सुट्टीची वेळ झाल्यास अथवा मुले कंटाळली आहेत असे वाटल्यास थोडा वेळ थांबून नंतर उरलेली चाचणी घेण्यास हरकत नाही.
- ४) लेखी चाचणीमध्ये उत्तरे लेखनासाठी आवश्यक जागा देण्यात आलेली आहे.
- ५) संबंधित विषय शिकवणाऱ्या शिक्षकांनी आपल्या वर्गात ही चाचणी घ्यावयाची आहे व ती तपासावयाची आहे.
- ६) प्रत्येक विद्यार्थ्यांची सद्यःस्थितीमध्ये नेमकी संपादनूक कशी आहे, हे पाहणे हा मुख्य उद्देश चाचणी घेण्यामागे आहे. दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या बाबतीत सदर चाचणी घेण्याबाबतचा निर्णय संबंधित विद्यार्थ्यांचा दिव्यांग प्रकार लक्षात घेऊन शाळा मुख्याध्यापक, शिक्षक यांनी घ्यावा. आवश्यकतेनुसार विशेष तज्ज्ञ किंवा विशेष शिक्षक यांची मदत घ्यावी.
- ७) प्रात्यक्षिक/तोंडी आणि लेखी चाचणीचा गुणनोंदणी तक्ता चाचणीच्या सुरुवातीला देण्यात आलेला आहे. प्रश्ननिहाय गुणांची नोंद सदर तक्त्यात शिक्षकांनी करावयाची आहे. अर्धा गुण देऊ नये.
- ८) शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांच्या गुणांचे विश्लेषण करून वर्गस्तरावर गरजेनुसार कृती-कार्यक्रम तयार करून अंमलबजावणी करावी.

उत्तरसूची व गुणदानाबाबत सूचना

| तोंडी | लेखी | एकूण गुण |
|-------|------|----------|
| १० | ४० | ५० |

| तोंडी चाचणी | | | |
|-------------|--|------------------|--------|
| प्र. क्र. | योग्य उत्तरे व सूचना | अध्ययन निष्पत्ती | गुणदान |
| प्र. १) | खालील चित्राचे निरीक्षण कर व प्रश्नांची उत्तरे सांग. | 05.01.02 | ५ |
| | अ) जलमय गाव | | १ |
| | आ) खूप पाऊस पडणे किंवा इतर समर्पक कारण सांगितल्यास | | १ |
| | इ) अन्नधान्य नासाडी होते, जीवित हानी होते, घरे/इमारती पडतात, शेतीचे नुकसान होते इ. समर्पक दोन बाबी सांगितल्यास | | २ |
| | एक बाब सांगितल्यास | | १ |
| प्र. २) | खालील उताऱ्याचे प्रकटवाचन कर आणि त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे सांग. | 05.01.06 | ५ |
| | अ) निसर्गाला | | १ |
| | आ) जलप्रपात | | १ |
| | इ) छाया | | १ |
| | ई) देते व्हा, देण्यातला आनंद लुटा हा संदेश देतात. | | १ |
| | उ) झाडे तोडणार नाही. | | १ |

पायाभूत चाचणी २०२३-२४ : शिक्षकांसाठी सूचना आणि उत्तरसूची : इयत्ता - सहावी : विषय - मराठी (प्रथम भाषा) : (२)



लेखी चाचणी

| प्र. क्र. | योग्य उत्तरे व सूचना | अध्ययन निष्पत्ती | गुणदान |
|-----------|---|------------------|------------------|
| प्र. ३) | चित्र पाहा व खालील प्रश्नांची उत्तरे लिही. | 05.01.04 | ४ |
| | अ) नदी प्रदूषित होत असल्याची दोन किंवा दोनपेक्षा जास्त कारणे लिहिल्यास एक कारण लिहिल्यास | | २ १ |
| | आ) दोन किंवा दोनपेक्षा जास्त उपाय लिहिल्यास एक उपाय सांगितल्यास | | २ १ |
| प्र. ४) | तुझ्या शाळेतील ग्रंथालयात 'सूचना फलक' लावायचा आहे. त्यासाठी पाच सूचना तयार कर व लिही. | 05.01.05 | ५ |
| | • प्रत्येक सूचना अर्थपूर्ण व विषयानुरूप समर्पक असल्यास प्रत्येकी एका सूचनेस १ गुण द्यावा. | | |
| प्र. ५) | दिलेल्या सूचनेप्रमाणे सोडव. | 05.01.09 | ४ |
| | अ) खाली दिलेला शब्द वापरून वेगवेगळ्या अर्थाची दोन स्वतंत्र वाक्ये लिही. दिलेला शब्द वापरून वेगवेगळ्या अर्थाची समर्पक दोन स्वतंत्र वाक्ये लिहिल्यास एक वाक्य लिहिल्यास | | २ २ १ २ |
| | आ) खालील वाक्यात दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य वाक्प्रचार वापरून वाक्य पूर्ण कर. १) अंतःकरणाला स्पर्श करतात. २) सुगावा लागला. | | १ १ |
| प्र. ६) | सूचनेनुसार उत्तरे लिही. | 05.01.10 | १० |
| | अ) १) आपण २) उंच | | १ १ |
| | आ) १) खाल्ले २) केला/करेल | | १ १ |
| | इ) १) भूतकाळ २) खेळणे क्रियापदाचा वापर करून वर्तमानकाळातील समर्पक वाक्य लिहिल्यास | | १ १ |
| | ई) १) कोंबडा दाणे टिपत होता. २) नदी | | १ १ |
| | उ) १) अनेकवचन २) नद्या या शब्दाला गोल केल्यास | | १ १ |

पायाभूत चाचणी २०२३-२४ : शिक्षकांसाठी सूचना आणि उत्तरसूची : इयत्ता - सहावी : विषय - मराठी (प्रथम भाषा) : (३)



| प्र. क्र. | योग्य उत्तरे व सूचना | अध्ययन निष्पत्ती | गुणदान |
|-----------|---|------------------|------------------|
| प्र. ७) | कंसातील विरामचिन्हांचा दिलेल्या वाक्यात योग्य ठिकाणी उपयोग कर व वाक्य पुन्हा लिही. | 05.01.11 | ५ |
| | <ul style="list-style-type: none"> सरपंच म्हणाले, “अरे गोपाळ, तू शाळेत का जात नाही? तुझा मित्रही तुझ्यासोबत दिसत नाही आज.” याप्रमाणे अचूक विरामचिन्हांचा वापर करून वाक्य लिहिले असल्यास प्रत्येक विरामचिन्हाला १ गुण याप्रमाणे योग्य विरामचिन्हे पाहून गुण द्यावेत. | | ५ |
| प्र. ८) | चौकटीत लिहिलेल्या व्यवसायाशी संबंधित शब्द लिहून आकृती पूर्ण कर. | 05.01.12 | ४ |
| | <ul style="list-style-type: none"> दिलेल्या जागेत उपाहारगृहाशी संबंधित शब्द लिहिल्यास प्रत्येक शब्दाला १ गुण याप्रमाणे गुणदान करावे. उदा. मिसळ, पाव, दरपत्रक, चहा, इ. समर्पक शब्द. | | ४ |
| प्र. ९) | वर्गातील तुझा मित्र/मैत्रीण खेळता खेळता दगडावर पडून त्याच्या/तिच्या पायाला दुखापत झाली व रक्त वाहू लागले, अशा वेळी तू काय करशील ते लिही. | 05.01.13 | २ |
| | <ul style="list-style-type: none"> त्याला उचलून बसवणे. शाळेतील प्रथमोपचार पेटीतील कापसाच्या साहाय्याने रक्त पुसणे, आयोडीन लावणे, शिक्षकांना सांगणे, त्याला पाणी देणे यांसारखे तीन किंवा त्यापेक्षा जास्त समर्पक मुद्दे लिहिल्यास दोन किंवा त्यापेक्षा कमी मुद्दे लिहिल्यास | | २ १ |
| प्र. १०) | पुढील सूचना वाच व त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिही. | 05.01.14 | २ |
| | अ) नागरिकांनी पाणी जपून वापरावे यासाठी | | १ |
| | आ) पाणी पिताना गरजेपुरतेच पाणी घ्यावे. | | १ |
| प्र. ११) | खालील शब्दांच्या आधारे ८ ते १० वाक्यांत गोष्ट तयार करून लिही व गोष्टीला योग्य शीर्षक दे. | 05.01.15 | ४ |
| | <ul style="list-style-type: none"> योग्य शीर्षक देऊन, दिलेल्या शब्दांचा संदर्भ लक्षात घेऊन सुरुवात व शेवट आकर्षक, सुसंगत व अर्थपूर्ण वाक्यरचना करून आठ ते दहा वाक्यांत किंवा त्यापेक्षा जास्त लेखन केले असल्यास शीर्षक न देता गोष्ट लिहिली किंवा फक्त पाच ते सात वाक्यांत कथा लिहिल्यास पाच वाक्ये लिहिल्यास तीन-चार वाक्ये लिहिल्यास एक किंवा दोनच वाक्ये लिहिल्यास | | ४ ३ २ १ |





राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे-३०.

'STARS' प्रकल्पांतर्गत

पायाभूत चाचणी २०२३-२४

इयत्ता - सहावी : विषय - गणित

शिक्षकांसाठी सूचना, प्रात्यक्षिक/तोंडी प्रश्न आणि उत्तरसूची

भूमिका व दृष्टिकोनातील बदल :

राज्यस्तरावरून 'STARS' प्रकल्पांतर्गत २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षात पायाभूत चाचणी, संकलित चाचणी १ व संकलित चाचणी २ अशा तीन चाचण्या घेण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे. इयत्ता तिसरी ते आठवी पर्यंतच्या प्रत्येक विद्यार्थ्यांने वयोगटानुरूप अपेक्षित अध्ययन संपादनूक प्राप्त केली आहे किंवा नाही, याची तपासणी या चाचण्यांद्वारे करता येईल.

या चाचण्यांद्वारे विद्यार्थी संपादनूकीचे सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन करून गुणवत्ता समृद्धीसाठी आवश्यक उपाययोजना करणे तसेच शाळाधारित मूल्यांकन प्रक्रियेचे बळकटीकरण करणे हा उद्देश आहे.

यानुसार राज्यस्तरावरून २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षात इयत्तानिहाय अध्ययन निष्पत्ती आधारित इयत्ता तिसरी ते आठवीच्या विद्यार्थ्यांची पायाभूत चाचणी घेण्यात येत आहे. सदर चाचणीचा मुख्य उद्देश, विद्यार्थ्यांनी आधीच्या इयत्तांमधील अध्ययन निष्पत्ती किती प्रमाणात प्राप्त केलेल्या आहेत, हे शिक्षकांनी लक्षात घेऊन गरजेनुरूप कृती-कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करणे हा आहे.

चाचणीचे स्वरूप :

- पायाभूत चाचणी ही अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित असून ती इयत्ता तिसरी ते आठवीच्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रात्यक्षिक, तोंडी व लेखी स्वरूपाची आहे.
- पायाभूत चाचणी विकसित करताना मागील इयत्तांच्या विषयनिहाय अध्ययन निष्पत्ती/क्षमता विचारात घेतल्या आहेत.

| इयत्ता | तोंडी | प्रात्यक्षिक | लेखी | एकूण | अध्ययन निष्पत्ती |
|--------|-------|--------------|------|------|------------------|
| तिसरी | 10 | | 30 | 40 | इयत्ता दुसरी |
| चौथी | 10 | | 30 | 40 | इयत्ता तिसरी |
| पाचवी | 10 | | 40 | 50 | इयत्ता चौथी |

पायाभूत चाचणी २०२३-२४ : शिक्षकांसाठी सूचना आणि उत्तरसूची : इयत्ता - सहावी : विषय - गणित : (१)

| इयत्ता | तोंडी | प्रात्यक्षिक | लेखी | एकूण | अध्ययन निष्पत्ती |
|--------|-------|--------------|------|------|-----------------------------|
| सहावी | 5 | 5 | 40 | 50 | इयत्ता पाचवी |
| सातवी | 5 | 5 | 50 | 60 | इयत्ता पाचवी व इयत्ता सहावी |
| आठवी | 5 | 5 | 50 | 60 | इयत्ता पाचवी, इयत्ता सातवी |

चाचणी नियोजनकरिता सूचना :

- पायाभूत चाचणीचे पूर्वनियोजन, प्रत्यक्ष चाचणी घेणे आणि माहितीचे संकलन अशा तीन टप्प्यांचे नियोजन शिक्षकांनी इयत्तानिहाय व विषयनिहाय करावे.
- प्रात्यक्षिक/तोंडी परीक्षेसाठी लागणारे साहित्य शिक्षकांनी चाचणी सुरू करण्यापूर्वी तयार ठेवावे.
- विद्यार्थी संख्येनुसार वेळेचे नियोजन करावे.
- प्रात्यक्षिक/तोंडी व लेखी परीक्षेसाठी विद्यार्थ्यांना पुरेसा वेळ द्यावा.
- विद्यार्थ्यांना प्रश्नाचे आकलन न झाल्यास शिक्षकांनी त्यांना प्रश्न समजण्यासाठी साहाय्य करावे; मात्र उत्तराचा संकेत देऊ नये.
- संबंधित वर्गाच्या गणित विषय शिकविणाऱ्या शिक्षकांनीच ही चाचणी विद्यार्थ्यांकडून सोडवून घ्यावी.
- चाचणी तपासताना प्रश्नांचे गुण पूर्णांकात द्यावे. अर्धा गुण देऊ नये.
- प्रात्यक्षिक व तोंडी परीक्षेची उत्तरे व कृतीसाठी वेगळा कागद वापरून त्यात विद्यार्थ्यांना आपले प्रतिसाद नोंदवण्यास सांगावे.
- इयत्ता ३ री ते ५ वी साठी M/P1 ते M/P10 या प्रश्नांच्या समोरील चौकटीत शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या प्रतिसादानुसार [0] किंवा [1] अशाप्रकारे गुण द्यावेत व एकूण १० पैकी प्राप्त गुण लेखी परीक्षेसाठी दिलेल्या तक्त्यात नोंदवायचे आहेत.
- इयत्ता सहावी ते आठवीसाठी M1 ते M5 हे तोंडी प्रश्न आहेत, P1 ते P5 हे प्रात्यक्षिक प्रश्न आहेत.

चाचणीनंतर :

- १) चाचणीची उत्तरपत्रिका तपासल्यानंतर विद्यार्थ्यांच्या गुणांची नोंद गुणनोंदणी तक्त्यात करावी.
- २) गुणनोंदणी तक्त्यातील गुणांचे विश्लेषण करावे.
- ३) ज्या क्षेत्रांत/क्षमता/अध्ययन निष्पत्तीमध्ये विद्यार्थी मागे पडलेले आढळतील त्या विद्यार्थ्यांसाठी गरजेनुसार कृती कार्यक्रमांची निर्मिती व अंमलबजावणी करावी.
- ४) ज्या अध्ययन निष्पत्तीमधील विद्यार्थ्यांची संपादनूक कमी आढळेल त्या घटकांचा पुनर्अध्यापन, सराव व उजळणी करून घ्यावी.

पायाभूत चाचणी २०२३-२४ : शिक्षकांसाठी सूचना आणि उत्तरसूची : इयत्ता - सहावी : विषय - गणित : (२)



| अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक | प्रात्यक्षिक आणि तोंडी प्रश्न व त्या अनुषंगाने शिक्षकांसाठी सूचना | विद्यार्थी | | | | |
|--------------------------------|--|---------------|----------------|---------------|----------------|----------------|
| | | अ | ब | क | ड | इ |
| P 1 05.71.01 | दिलेल्या अंककार्डापासून कोणतीही कार्डे घेऊन त्यापासून चार अंकी संख्या तयार करून वाचन करण्यास सांगावे. (शिक्षकांनी 0 ते 9 पर्यंतची अंककार्ड तयार ठेवावीत.) | - | - | - | - | - |
| P 2 05.71.04 | दिलेल्या मापाचा कोन काढण्यास सांगावे व कोनाला नाव देण्यास सांगावे. | 110° | 90° | 40° | 70° | 100° |
| P 3 05.71.08 | नोटांच्या प्रतीकांच्या मदतीने सांगितलेली रक्कम तयार करण्यास सांगावी. (शिक्षकांनी गणित पेटीतील नोटांचा उपयोग करावा.) | 250 रु. | 700 रु. | 120 रु. | 490 रु. | 380 रु. |
| P 4 05.71.03 | गणित पेटीतील चौरस, वर्तुळ, त्रिकोण, आयत यांचे पूर्ण आकार, अर्ध्या व पाव भागाचे आकार घ्यावेत व सांगितलेले अपूर्णाक दाखवण्यास सांगावे. | $\frac{1}{2}$ | $2\frac{1}{2}$ | $\frac{3}{4}$ | $1\frac{1}{2}$ | $1\frac{3}{4}$ |
| P 5 05.71.11 | दिलेल्या आयताकृती कागदाची लांबी व रुंदी मोजण्यास सांगावी व त्या आयताची परिमिती विचारावी. (शिक्षकांनी आयताकृती कागद तयार ठेवावेत.) | - | - | - | - | - |

तोंडी प्रश्न

M 1 : 5.71.03 : 60 चा $\frac{1}{4}$ (पाव) भाग किती ?

M 2 : 5.71.02 : कोणत्याही दोन मूळसंख्या सांगा.

M 3 : 5.71.05 : 4 किग्रॅ = किती ग्रॅम ?

M 4 : 5.71.05 : 700 सेमी = किती मीटर ?

M 5 : 5.71.11 : 5 सेमी बाजू असणाऱ्या चौरसाचे क्षेत्रफळ किती ?

टीप : प्रात्यक्षिक चाचणीच्या सर्व प्रश्नांसाठी आवश्यक असणारे साहित्य चाचणी घेण्यापूर्वी पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध करून ठेवावे. साहित्याचा वापर करूनच ही चाचणी घ्यावी.

| प्रश्न क्र. | उत्तरे | | | | | | | | | | | | | | | |
|-------------|--|-----------|-------------------|-----------|-------|----|--------|--------|---|------|------|----|-------|---------|---|-----|
| 1) | अ) पंधरा हजार चारशे शहात्तर ब) 49,907 क) 68,735 ड) पर्याय क्र. 2 : (29, 31) इ) पर्याय क्र. 4 : (173) | | | | | | | | | | | | | | | |
| 2) | अ) 8,18,106 ब) 9,563 क) 38,410 ड) भागाकार : 776, बाकी : 3. इ) पर्याय क्र. 3 : (230) | | | | | | | | | | | | | | | |
| 3) | एकूण स्त्रिया व मुले = 9,916 , गावातील पुरुषांची संख्या = 6,048 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 4) | अ) 500 मिली ब) पर्याय क्र. 1 : (9) क) 16 ड) 1 तास 55 मिनिटे | | | | | | | | | | | | | | | |
| 5) | अ) पर्याय क्र. 2 : विशालकोनाचे माप काटकोनापेक्षा कमी असते, हे असत्य विधान. ब) पर्याय क्र. 2 : (5) क) कोन रचना $m \angle PQR = 60^\circ$ ड) पर्याय क्र. 2 : (घन) इ) 36 सेमी | | | | | | | | | | | | | | | |
| 6) | अ) पर्याय क्र. 2 : (36 सेमी) ब) 1440 रुपये क) 14 मीटर, 280 रुपये | | | | | | | | | | | | | | | |
| 7) | अ) 4.7 ब) दुसऱ्या आकृतीतील कोणतेही चार भाग रंगविणे. क) 12.50 किंवा 12.5 ड) पर्याय क्र. 1 : $(\frac{6}{15})$ | | | | | | | | | | | | | | | |
| 8) | अ) 64 ब) पर्याय क्र. 4 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 9) | <table border="1"> <thead> <tr> <th>विषय</th> <th>विद्यार्थी संख्या</th> <th>चित्रालेख</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>मराठी</td> <td>12</td> <td>😊😊😊😊😊😊</td> </tr> <tr> <td>इतिहास</td> <td>8</td> <td>😊😊😊😊</td> </tr> <tr> <td>गणित</td> <td>10</td> <td>😊😊😊😊😊</td> </tr> <tr> <td>इंग्रजी</td> <td>6</td> <td>😊😊😊</td> </tr> </tbody> </table> | विषय | विद्यार्थी संख्या | चित्रालेख | मराठी | 12 | 😊😊😊😊😊😊 | इतिहास | 8 | 😊😊😊😊 | गणित | 10 | 😊😊😊😊😊 | इंग्रजी | 6 | 😊😊😊 |
| विषय | विद्यार्थी संख्या | चित्रालेख | | | | | | | | | | | | | | |
| मराठी | 12 | 😊😊😊😊😊😊 | | | | | | | | | | | | | | |
| इतिहास | 8 | 😊😊😊😊 | | | | | | | | | | | | | | |
| गणित | 10 | 😊😊😊😊😊 | | | | | | | | | | | | | | |
| इंग्रजी | 6 | 😊😊😊 | | | | | | | | | | | | | | |



State Council of Educational Research and Training, Maharashtra, Pune 30.

Under 'STARS' Project

Baseline Test - 2023-24

Standard - Six Subject - English - Third Language (L.L.)

Instructions for Teacher and Answer Key

Under the 'STARS' Project, it is planned to conduct three educational progress tests namely Baseline Test, Summative Test 1 and Summative Test 2 in the current academic year 2023-24. These tests can be used to check whether each student has achieved the expected learning achievement as per their class. The Baseline test is being conducted for the students of class III to VIII based on the standard-wise learning outcomes. The main purpose of the said test is that the teachers are supposed to prepare and implement the action-plan according to the need of the students keeping in mind the extent to which the students have achieved the learning outcomes of the previous class.

Nature of the Test

From the academic year 2017-18, class-wise and subject-wise learning outcomes have been incorporated in all the textbooks. According to the instructions of the National Council of Educational Research and Training, (NCERT), New Delhi, the academic achievement of the students will be assessed on the basis of the learning outcomes. National Achievement Survey (NAS) and State Level Achievement Survey (SLAS) to be conducted in the coming period will be based on learning outcomes, so the subject-wise learning outcomes of the previous grades have been taken into consideration while developing the baseline test.

The nature of the Baseline Test for Class VI is as follows in Oral/Practical and Written form.

| Practical/Oral Test | Written Test | Total | Syllabus and Learning Outcomes |
|---------------------|--------------|-------|--------------------------------|
| 10 | 40 | 50 | Previous Class |

Instructions for administering practical/oral test

- 1) If required for the practical/oral test, relevant reference materials should be made readily available in the class before the commencement of the test.
- 2) Sufficient time should be allotted to the students while administering practical/oral test.
- 3) The responses of the student to the practical/oral questions, should be recorded and noted in the register and Test paper. Half mark should not be given.

Instructions for administering and assessing the written test

- 1) For the students of classes III and IV, teacher should read one by one question and explain students what is to be done, ask them to answer that question.
- 2) The question should be read out to the students of class V and VIII who ask for help. But the clues of the answer should not be indicated.
- 3) No extra help should be given to the students to score more marks in the test to get the actual results.

Baseline Test 2023-24 : Instructions for Teacher and Answer Key : Std. Six Sub. English - Third Language (L.L.) : (1)

- 4) The test should be conducted in a transparent and stress-free environment.
- 5) In the test itself, necessary space is provided for students to write the answers.
- 6) The teachers of the concerned subjects should conduct this test in their classrooms and check it.
- 7) In case of Divyang (CWSN) children the HMs and teachers should seek the help of special experts or special teachers according to the need and requirement.
- 8) The table for noting the gained marks by the children in the practical/oral and written test has been given on the first page at the beginning of the test. The teacher has to record the question-wise marks in the said table.
- 9) After checking the test, the teachers are expected to analyze the scores of the students and prepare and implement the action plan as per the need and requirement for the children who are lagging behind in terms of the achievement in the respective learning outcomes.

Scheme of Answer

Std. : Six

Subject : English Third language (L.L.)

| Oral Section | | | |
|--------------|--|----------|--------------------------|
| Q. Nos. | Particulars of Answer and Scheme | LOs No. | Distribution of Marks |
| Q. 1) | <p>Listen to the words carefully and repeat. <i>(Teacher will select vocabulary words from the textbook for the reading. Teacher should read the words and asks student to repeat.)</i></p> <p>i) repetition of one correct word. ii) repetition of two correct words.</p> | 05.17.09 | 02 01 02 |
| Q. 2) | <p>Listen and answer the following questions. <i>(Teacher should find out questions related to morning, afternoon, evening activities related to the day to day experiences)</i></p> <p>i) One correct answer ii) Two correct answers iii) Three correct answers</p> | 05.17.01 | 03 01 02 03 |
| Q. 3) | <p>Read the following announcement at the railway Station. <i>(Teacher should write or collect different types of announcements from bus stand, railway station, airport and public places.)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • No response • If the student reads 1 correct sentence, give 1 mark. • If the student reads all sentences, give 2 marks. | 05.17.22 | 02 00 01 02 |

| Q. Nos. | Particulars of Answer and Scheme | LOs No. | Distribution of Marks |
|------------------------|--|----------|---|
| Q. 4) | <p>Read/sing the poem given below with proper rhythm and intonation. <i>(Teacher should collect different types of poems from various sources and use poems for students' reading, singing with proper rhythm and intonation.)</i></p> <p>If the student reads 2 stanzas correctly, give 1 mark. If the student reads 4 stanzas correctly, give 2 marks. If the student reads all 6 stanzas correctly, give 3 marks.</p> | 05.17.14 | <p>03</p> <p>01</p> <p>02</p> <p>03</p> |
| Writing Section | | | |
| Q. 5) | <p>A) Match similar meaning words in column A with column B. i) unhappy ii) beautiful</p> <p>B) Match opposite meaning words in column A with column B. i) lost ii) unfair</p> <p>C) Read the following sentences and encircle appropriate meaning of the underlined word. a) i) completed b) ii) talking</p> | 05.17.07 | <p>06</p> <p>02</p> <p>01</p> <p>01</p> <p>02</p> <p>01</p> <p>01</p> <p>02</p> <p>01</p> <p>01</p> |
| Q. 6) | <p>Select proper wh-word from the list given below to frame wh-questions. i) Who ii) Why iii) How iv) Where</p> | 05.17.06 | <p>04</p> <p>01</p> <p>01</p> <p>01</p> <p>01</p> |
| Q. 7) | <p>A) Write the numbers in words and in figures given in the table below. i) 32 ii) Twenty iii) 76 iv) Three hundred</p> <p>B) Read carefully and write the words in the appropriate column. i) Walk ii) School</p> | 05.17.16 | <p>06</p> <p>04</p> <p>01</p> <p>01</p> <p>01</p> <p>01</p> <p>02</p> <p>01</p> <p>01</p> |
| Q. 8) | <p>Read the passage and answer the following questions. i) Korea ii) A blacksmith iii) Early in the morning iv) iron</p> | 05.17.19 | <p>04</p> <p>01</p> <p>01</p> <p>01</p> <p>01</p> |

| Q. Nos. | Particulars of Answer and Scheme | LOs No. | Distribution of Marks |
|---------|---|----------|----------------------------|
| Q. 9) | Rearrange the words to make a proper request. a) Could you give me a pen? b) Will you show me the address? | 05.17.04 | 02 01 01 |
| Q. 10) | Fill in the table appropriate dates and days. i) 14 August, Monday ii) 16 August, Wednesday | 05.17.10 | 02 01 01 |
| Q. 11) | Read the following words carefully and use them in given letter. Dear <u>Amit</u> I am writing this letter to wish you a happy <u>birthday</u> . May you have many many years of <u>happy</u> life. I hope a very good time there with your friends. I wish I would join you. Please accept best <u>wishes</u> and my greetings. Your loving friend, Rajesh (one correct sentence for 1 mark) | 05.17.24 | 04 01 01 01 01 |
| Q. 12) | Write the following recipe in a proper order. Correct order (Making a Tea) b) Light the stove. c) Put the Vessel with enough water on the lighted stove. d) Add some tea power in the boiling water. a) Add milk to the boiling tea and serve hot tea. | 05.17.23 | 04 01 01 01 01 |
| Q. 13) | Write four sentences about your school. a) Name of the school b) Place of the school c) Principal d) Or any other point related to the school. (Accept any 4 reasonably correct sentences on school written by the students. They may write on the following points.) | 05.17.11 | 04 01 01 01 01 |
| Q. 14) | A) Translate the given words into your Mother Tongue. 1) Student : विद्यार्थी 2) Friend : मित्र (For other mediums consider proper translated words.) B) Translate the given words into your Mother Tongue. 1) I love my country : माझ्या देशावर माझे प्रेम आहे. 2) We like flowers : आम्हाला फुले आवडतात. (For other mediums consider proper translated sentences.) | 05.17.02 | 04 01 01 01 01 |